

Op onze bijeenkomsten was zij een trouwe bezoeker, altijd actief en goed gehumeurd. Zij behoorde tot de kern van leden, met namen als Meulenhoff, Meulemeester, Schweers, Suze de Lint, enz. Zij werd lid in 1916 en reeds in 1918 werd zij benoemd tot konsul voor Zuid-Holland, hetgeen in die tijd een erkenning betekende van grote belangstelling voor de vereniging en een grote parate kennis. Ook maakte zij deel uit van diverse kommissies, o.a. de Tentoonstellingskommissie. Van haar hand verschenen verschillende korte artikelen in de Mededeelingen van de Nederlandsche Mycologische Vereeniging en in Fungus.

Op de ekskursies was zij vaak aanwezig en zij had een grote soortenkennis, waarvan velen konden profiteren. Dat was in de tijd toen men meende de meeste paddestoelen in het veld met zekerheid te kunnen benoemen.

Mevrouw Boetje kon prachtige tekeningen en akwarellen maken. Zeer veel akwarellen heeft zij vervaardigd, die bedoeld waren om in de "Flora Batava" te worden gepubliceerd, maar van publikatie is helaas niets meer gekomen. Een kollektie van enige honderden van haar akwarellen berust thans bij het Rijksherbarium te Leiden als een kostbaar bezit.

Na veel ellende in de tweede wereldoorlog heeft zij zich geleidelijk teruggetrokken. Nu zij in stilte is heengegaan, is het goed, ons nog eens haar verdiensten te realiseren.

G.L. van Eindhoven

EKSKURSIES VAN DE VERENIGING IN 1974

J. Daams
Zuidsingel 23
Kortenhoef

J. Frencken
Joh. Geradtsweg 71
Hilversum

Ons overzicht over de ekskursies in 1973 (zie Coolia 17: 17) begon met de opmerking dat 1973 mycologisch niet zo erg succesvol was, hetgeen werd toegeschreven aan het droge zomer- en herfstseizoen. Wel, 1974 heeft dan een heleboel goedge maakt: er is heel veel regen gevallen en dit jaar is voor de mycologen dan ook een

bijzonder gunstig jaar geworden. Tot aan het einde van het jaar was het mogelijk om allerlei vondsten te doen, en vele leden zijn nu nog bezig om deze vondsten te determineren.

Het leek ons zinvol, om in dit overzicht een tabel op te nemen, waarin de gemiddelde temperaturen en neerslag uit 1973 en 1974 voorkomen, naast de als normaal beschouwde gegevens, alle ontleend aan de Maandelijks Overzichten die door het KNMI worden verspreid.

	temperatuur (in °C)			neerslag (in mm)		
	1973	1974	normaal	1973	1974	normaal
januari	3.2	5.2	1.9	26	62	65
februari	3.2	4.7	2.1	72	42	49
maart	5.4	5.5	4.7	22	48	42
april	6.3	8.7	8.1	67	11	45
mei	11.8	11.3	11.9	69	41	49
juni	15.7	14.3	15.0	36	55	54
juli	16.9	15.1	16.8	85	90	77
augustus	17.5	13.0	16.8	37	65	82
september	14.9	13.0	14.5	79	125	72
oktober	9.3	7.4	10.2	97	134	73
november	5.8	6.7	6.2	83	105	72
december	3.2	7.1	3.3	75	107	62
Totale neerslag				748	886	738

1974 Komt er uit te voorschijn als een jaar, waarin het tot juli droog was, maar daarna regende het tot eind december toe.

Jammer genoeg hebben wij geen overzicht ontvangen van alle ekskursies. Omdat wij gemerkt hebben, dat een jaarlijks overzicht door vele leden op prijs wordt gesteld, hopen wij, dat in de toekomst alle ekskursieleiders hun gegevens naar ons zullen zenden.

Natuurlijk komen de vondsten ook tot hun recht, als leden individueel hun vondsten tijdens ekskursies uitvoerig in Coolia rapporteren (bv. artikel Mevr. Tjallingii in dit nummer). Gaarne ter navolging aanbevolen.

In geval er bijzondere soorten zijn gevonden, stellen wij er prijs op, dat wordt vermeld in wiens herbarium de vondsten ten slotte zijn terechtgekomen. Op deze wijze gerapporteerd, hebben de ekskursielijsten een duidelijker documentaire waarde voor de uiteindelijke florabeschrijving.

13 juli: Leemputten bij Staverden.

Deze omgeving biedt zelfs onder de droogste omstandigheden vrij veel soorten, omdat er in de leemputten altijd wel vochtige

terreintjes zijn te vinden. In het zuidelijke deel met de leemkuilen werden in totaal 41 soorten gevonden; in het noordelijke deel, met dichtgegroeide putten in de omgeving, waar veel *Pinus*, *Salix* en *Alnus* voorkomt, werden 33 soorten vastgesteld. Verscheidene soorten, karakteristiek voor dit milieu, werden gevonden: Opvallend was de rijkdom aan bijzondere vezelkoppen; de volgende soorten kunnen worden vermeld: *Inocybe carpta*, *I. calospora*, *I. calamistrata*, *I. cf. fulvella*, *I. paludinella*, *I. squarrosa* en *I. lacera*. Vooral *I. calospora*, ons alleen bekend van mossige slootkantjes in zwaar loofbos, was een opvallende vondst. Verder werden genoteerd: *Alnicola salicis* en *A. escharoides*, en *Gymnopilus fulgens*. *Gerronema josserandii* (= *Pleurotus mutilus*) is een soort die enige tientallen jaren geleden op vochtige heidevelden elk seizoen op vele plaatsen kon worden aangetroffen. De laatste jaren horen we slechts van een enkele vondst. *Galerina jaapii*, *Hypholoma udum*, *Hygrophorus conicus* en *H. turundus*, *Dermocybe uliginosa*, *Cyphella muscigena*, *Nidularia farcta* en *Phaeomarasma erinaceus* staan ook op de lijst. De volgende *Russula*'s gaven al eerder acte de présence: *Russula atropurpurea*, *R. claroflava*, *R. nitida*, *R. vesca*, *R. emetica* en *R. xerampelina*. Voorts waren er *Suillus granulatus*, *Peziza limmaea*, *P. badia* en *Scutellinia trechisporea*.

27 juli: Het Spanderswoud bij Hilversum en het Landgoed "Boekesteijn" in 's-Graveland.

In het Spanderswoud, en dit betekent in hoofdzaak langs de bermen van de ook vorig jaar veel opleverende Bussumer grintweg, werden 62 soorten genoteerd. Het is wel merkwaardig, dat de hier en daar met gras begroeide bermen van een beukenlaan, die tot de drukste verkeerswegen van het Gooi behoort, nog steeds een bijzonder rijke paddestoelenflora opleveren.

Amanita excelsa is langs de weg maar ook in het Spanderswoud zelf gevonden: toch geen alledaagse vondst in deze omgeving. Liefst 15 *Russula*-soorten konden worden gedetermineerd. Daarbij was ook een soort die ter plaatse als *R. anthracina* werd bepaald. Nader onderzoek door Dr. Reijnders, die later op primordiënjacht is geweest en daarbij succes heeft gehad, heeft geleerd, dat het hier om *R. albonigra* gaat, een veel grotere soort dan *R. anthracina*. In hoeverre de laatste soort hier voorkomt, moet nog nader worden uitgemaakt. Er zijn nl. vele groeiplaatsen van heel snel zwartwordende *Russula*'s. *Xerocomus porosporus* werd zowel in het Spanderswoud als in Boekesteijn gevonden. Naarmate men deze soort beter leert kennen, blijkt zij op talrijke plaatsen in het Gooi en ook daarbuiten voor te komen. Een bijzondere verrassing voor één van ons (J.D.) was de vondst van *Omphalina demissa*, waarvan enkele exemplaren tussen opgespatte asfaltresten bij een beuk

stonden. Hij had deze soort omstreeks 1946 eens gevonden in een sparrebosje in Eindhoven. Desondanks herkende hij hem onmiddellijk: het is een soort die elders in ons land bij zijn weten niet bekend is. *Auriscalpium* was wel heel vroeg aanwezig, evenals *Marasmius splachnoides*; van de ascomyceten worden hier genoemd: *Pustulina cupularis*, *Peziza emileia* en *P. depressa*. Reijnders vond nog *Cortinarius orellanus*.

Op Boekesteijn werden 52 soorten genoteerd; op een brandplek kwamen *Coprinus angulatus* en *C. auricomus* en *Peziza petersii* voor. Een bekende soort als *Hirneola auricula-judae* groeit hier, ver van de kust en niet op vlier; ook nu vonden we deze soort op iep. Verdere vondsten in dit terrein waren: *Crepidotus philipsii*, *Dasyscyphus sulphureus*, *Lyophyllum fumosum*, *Lepiota excoriata*, *Marasmius splachnoides*, *Octospora humosa*, *Peziza ampliata*, *Psatyrella pygmaea* en *Xerocomus porosporus*.

10 augustus: Kasteelbos Neerijnen.

Er werden 95 soorten genoteerd, vondsten uit de beukenlaan en het vijverbos, die 's ochtends werden bezocht, en uit het 's middags bezochte parkbos en het lage bos aan de westzijde. Bij het doornemen van de lijst valt in de eerste plaats een soort "Kilroy was here"-effekt op. Er werden nl. 5 truffelsoorten gevonden, een zekere aanwijzing, dat ons lid Dr.G.A. de Vries aanwezig was. Het waren *Hymenogaster olivaceus* en *H. vulgaris*, *Tuber maculatum*, *T. tuberculatum* (rondsporigen en langsporige vorm) en *Tuber rufum* (al- len in Herb. G.A.V.)

Enkele vondsten worden hieronder vermeld:

<i>Amanita strobiliformis</i>	L	<i>Rhodophyllum sordidulus</i>	
<i>Ascotremella faginea</i>	L	<i>Alnicola bohemica</i>	F.T.
<i>Conocybe vestita</i>		<i>Coprinus domesticus</i>	F.T.
<i>Crepidotus philipsii</i>	F.T.	<i>Fomitopsis cytisinua</i>	F.T.
<i>Datronia mollis</i>	F.T.	<i>Helvella queletii</i>	F.T.
<i>Inocybe furfurea</i>	F.T.	<i>Lepiota castanea</i>	
<i>Lycoperdon pyriforme</i>		<i>Mycena delectabilis</i>	
<i>Marasmius inodorus</i>		<i>Peziza succosa</i>	
<i>M. lupuletorum</i>		<i>Pluteus salicinus</i>	
<i>Mycena tenerrima</i>	L	<i>Xerocomus porosporus</i>	

14 september: Ekskursie Hoogeveen.

Voor de terreinen in deze omgeving zijn twee lijsten opge- maakt; op de lijst met vondsten in Kinholt komen 61 soorten voor; op die van het Huis te Echten worden 70 soorten vermeld. Opval- lend is dat van Kinholt slechts 2 *Russula*'s worden genoemd, nl. *R. grisea* en *R. cyanoxantha*. Ook maar 2 *Lactarius*-soorten, nl. *L. quietus* en *L. necator*. Verder worden vermeld *Bolbitius vitelli-*

nus, *Clitocybe metachroa* sensu Kühner et Romagn., *Galerina decipiens* var. *decipiens*, *G. pseudocamerina*, *Marasmius splachnoides*, *Panaeolus sphinctrinus* en *Rutstroemia sydwiana*.

Om de aandacht op de slechts zelden genoteerde soorten van Aphyllophorales te vestigen, nemen we hier het twintigtal in Kinholt genoteerde soorten over. Dit zijn heel vaak elementen van de "background"-flora, die het hele jaar door vrijwel overal worden aangetroffen, doch in het algemeen niet de moeite waard worden geacht, in de lijst op te nemen.

Basidioradulum radulum
Bjerkandera adusta
Botryobasidium botryosum
B. subcoronatum
Chondrostereum purpureum
Coriolus versicolor
Trechispora alnicola
T. confinis
T. farinacea
Hyphoderma puberum

Hyphodontia quercina
Peniophora incarnata
Phanerochaete crenea
Phlebia radiata
Radulomyces confluens
Schizopora paradoxa
Stereum gausapatum
S. hirsutum
S. rugosum
Tyromyces caesius.

5 oktober: "Schovenhorst" bij Putten.

Het Groot Pinetum bood, zoals te verwachten was, een grote variatie. Er werden 94 soorten genoteerd, waarvan de volgende hier worden opgenomen: *Baeospora myosura*, *Crucibulum laeve*, *Conocybe arrhenii*, *Clitocybe hydrogramma*, *C. ditopa*, *Leucoagaricus cretaceus*, *Leucocoprinus brebissonii* (komt ook in kassen voor), *Marasmius scorodoni*, *Melanoleuca luteosperma*, *Macrocyttidia cucumis*, *Mycena strobilicola*, *Alnicola bohémica*, *Omphalina grossula*, *Paxillus atrotomentosus*, *Peziza praetervisa*, *Phaeolus schweinitzii*. In het Arboretum en in Groot Schovenhorst werden de volgende min of meer bijzondere soorten genoteerd: *Agrocybe erebia*, *Agaricus haemorrhoidarius*, *Lepiota rhacodes*, *Pholiota flammans*, *Rozites caperata*, *Tricholoma irinum*, *Collybia prolixa*, en ook hier zeer fraaie eksemplaren van *Omphalina grossula*. Over *Hydnotria ploettneriana* (3e vondst in Nederland) zie Coolia 18: 15.

12 oktober: Robbenoordbos in de Wieringermeerpolder.

Dit bos, vooral bekend geworden door ekspedities van ons lid Geesink, begint een grote reputatie te krijgen. Tijdens de ekskursie werden 137 soorten genoteerd. Men moet daarbij niet vergeten, dat zo'n lijst slechts een momentopname voorstelt. Vele vondsten zijn door de deelnemers meegenomen en later gedetermineerd. En dan wordt nogal eens vergeten, om de thuis gedetermineerde vondsten door te geven. In elk geval is er tijdens de ekskursie door één van ons (J.F.) een voor ons land nieuwe *Typhula*-soort gevonden, en

wel *T. erumpens*, een soort die, volgens opgave van Dr. R. A. Maas Geesteranus niet weer gevonden is sinds de allereerste vondst in Vancouver (1970). Vondsten: *Cortinarius azureus*, *C. tabularis*, *C. anomalus*, *C. delibutus*, *Clavaria acuta*, *Inocybe hypophaea*, *Lycomperdon foetidum*, *Lactarius obscuratus*, *Mycena clavicularis*, *M. adonis* var. *coccinea*, *M. cinerella*, *Otidea bufonia*, *Resupinatus applicatus*, *Scleroderma areolatum*, *Tremella encephala*, *Tricholoma populinum*, *Typhula erythropus*, *T. phacorrhiza*, *T. erumpens*, *Tyromyces gloeocystidiatus* en *T. tephroleucus*.

19 oktober: De Biesbos (polder "de Dood").

In dit bijzondere landschap komt een heel bijzondere flora voor, die echter altijd nauwkeurig onderzoek vraagt. De meest opvallende soort was ditmaal *Mycena candida*, een soort die in het najaar aan de basis van smeerwortelpollen voorkomt. Smeerwortel is in ons land vrijwel overal in vochtige streken algemeen, doch *Mycena candida* blijft een zeldzame soort. Tijdens de ekskursie werden er vele eksemplaren gevonden. Het was voor ons lid P. B. Jansen, een goede speurder als hij is, echter de eerste maal dat hij deze soort vond. Verdere vondsten: *Alnicola scolecina*, *Coprobria granulata*, *Crepidotus subsphaerosporus* (Herb. P. B. J.), *Galerina marginata* (P. B. J.), *Mycena oortiana* (P. B. J.), *Pholiota conisans* en *P. lenta*.

23 - 27 oktober: Terschelling.

Onze Noordzee-eilanden zijn altijd ware schatkamers. En dat geldt ook voor de fungiflora. Slechts 11 leden hebben zich 4 dagen op Terschelling bezig gehouden met het zoeken naar paddestoelelen. Ze hebben er ruim 160 soorten kunnen noteren. Van het geslacht *Hygrophorus* heeft men op een dijk 10 soorten gevonden, t.w. *H. ceraceus*, *H. coccineus*, *H. conicus*, *H. fornicatus*, *H. niveus*, *H. phaeococcineus* (?), *H. pratensis*, *H. psittacinus*, *H. quietus* en *H. unguinosus* (vele soorten in de herbaria F. B. en F. T.). De *Mycena*'s waren met 15 soorten vertegenwoordigd, o.a. *M. acicula*, *M. aetites*, *M. avenacea*, *M. flavo-alba* en *M. vitilis*. Benjaminsen heeft 4 *Hebeloma*'s kunnen noteren, t.w. *H. leucosarx*, *H. populinum*, *H. stenocystis* en een onbekende grootsporige soort. Van de Agaricales kunnen we verder nog noemen: *Agaricus porphyri-zon*, *Conocybe arrhenii*, *Coprinus niveus*, *Inocybe devoniensis*, *Leptota acutesquamosa* en *L. pseudohelveola*, *Pluteus boudieri*, *Stropharia inuncta* en *Tricholoma cingulatum*. Verder *Phallus hadriani*, *Leucoscypha rutilans* en een aantal *Clavaria*'s, t.w. *Clavaria argillacea*, *Clavariadelphus fistulosus*, *Clavulina cristata*, *Clavulinopsis corniculata*, *C. luteo-alba* en *C. pulchra*, welke laatste 3 door Benjaminsen met een vraagteken voorzien zijn.

2 november: "Koningshof" bij Overveen.

Deze ekskursie heeft de meeste soorten opgeleverd, nl. 171, waarvan 7 *Lactarius*-, 8 *Russula*- en 10 *Tricholoma*-soorten. Opvallend echter was het aantal *Mycena*'s, nl. 24. Curiositeitshalve laten we deze hier volgen:

<i>Mycena cinerella</i>	<i>M. epipterygioides</i>	<i>M. pura</i>
<i>M. chlorella</i>	<i>M. flavo-alba</i>	<i>M. polygramma</i>
<i>M. capillaris</i>	<i>M. galopus</i>	<i>M. speirea</i> (F.T.)
<i>M. chlorantha</i>	en ook de var. <i>candida</i>	<i>M. sepia</i>
<i>M. corticola</i>	<i>M. galericulata</i>	<i>M. stylobates</i>
<i>M. alcalina</i>	<i>M. haematopus</i>	<i>M. tenerrima</i>
<i>M. acicula</i>	<i>M. hiemalis</i>	<i>M. tenella</i>
<i>M. epipterygia</i>	<i>M. coortiana</i> (F.T.)	<i>M. vitilis</i> (L).

Verder verdienen vermelding: *Agaricus prophyron* (F.B.), *Clitocybe hydrogramma*, *Hypocrea gelatinosa* (L), *Cystoderma carcharias* (L en F.T.), *Crepidotus amygdalosporus* (F.T.), *Exidia gemmata* (F.T.), *Galerina mycenopsis* (L), *G. vittaeformis* (L), *Hygrophorus psittacinus*, *Inocybe mixtilis* (F.T.), *Leucoscypha vivida* (L), *Lepiota subincarnata* (L), *Marasmius praiosmus* (L) en *M. recubans* (L), *Psilocybe montana*, *Pistillaria setipes*, *Psathyrella bipellis* (L), *Rhodophyllus vinaceus* (L en F.T.), *Tricholoma ustale*, *T. sculpturatum* (L en F.T.), *T. atosquamosum* (F.B.), *Trichophaea hemisphaerioides* (L en J.F.).

9 november: Omgeving Hulshorst (ten zuiden van de autobaan).

Dit ons zo bekende terrein leverde 123 soorten op, voor begin november nog een respektabel aantal. Als we de lijst bekijken, valt het op, dat er zo veel kleine soorten op voorkomen: een aanwijzing, dat er meer wordt herkend dat vroeger over het hoofd gezien werd. *Mycena smithiana* (F.T.) werd gevonden, een heel klein ding, dat tot voor kort vrijwel onbekend was. Na herkenning door één of twee leden blijkt dat de soort veel algemener voor te komen, dan verwacht was. Hetzelfde geldt voor vele anderen, b.v. voor de ook gevonden *Typhula erythropus*, die bij vochtig weer in elk elzebosje is aan te treffen. En zo kwamen er meer voor. We vermelden hier: *Crepidotus herbarum* (F.T.) en *C. pubescens* (H.G.), *Coryne cylichnium* (J.F. en F.T.), *Daldinia concentrica* (F.T.), *Datronia mollis*, *Hydnum imbricatum*, *Helotium aciculare*, *Inocybe dunensis* (F.T.), *Lachnellula hahniana*, *Rosellinia thelena*, *Rhodophyllus vinaceus* (F.T.), *Resupinatus trichotis*, *Tulasnella viola*, *Tyromyces gloeocystidiatus*.

16 november: Duinen bij Bergen en Schoorl.

De laatste ekskursie leverde nog een 84-tal soorten op. Opvallend was dat de aardsterren, op *Geastrum triplex* na, verstek

lieten gaan, evenals tijdens de excursie in Koningshof. Opvallend was, dat er reeds vruchtlichamen van *Desmazierella acicola* werden gevonden. Dit mooie schijfzwammetje op oude zwartwordende dennenaalden komt meestal pas in januari te voorschijn, tenminste in zachte winters. Eén onzer (J.D.) heeft het ding dit jaar vanaf januari in elk dennebos, waar maar zwart geworden naalden waren te vinden, aangetroffen; deze winter ook op plaatsen met betrekkelijk dunne naaldenlagen. Uit een paar handenvol meegenomen naalden peuterde hij thuis $\pm$ 200 vruchtlichamen. Het is de moeite waard, er in de komende maanden op te letten. Deze soort heeft duidelijk geen koude nodig, om tot fruktificeren te komen.

Verder werden genoteerd: *Ceratobasidium cornigerum* (H.G.), *Galerina badipes* (H.G. en F.T.), *Inocybe tarda* (F.T.), *Ischnoderma benzoinum* (F.T.), *Marasmius inodorus* (L en F.T.), *Ramaria myceliosa* (L en H.G.).

Afkortingen van herbaria:

L = Rijksherbarium Leiden
F.T. = F. Tjallingii
H.G. = H. Geesink

G.A.V. = G.A. de Vries
J.F. = J. Frencken
F.B. = F. Benjaminsen
P.B.J. = P.B. Jansen.

ENKELE INTERESSANTE VONDSTEN IN 1974

D. Tjallingii-Beukers

Marterlaan 10
Wageningen-Hoog

A. Kleibossen, in de vegetatiekunde "vochtige parkbossen op kleigrond" genoemd.

De weersomstandigheden waren het afgelopen jaar, vooral voor de paddestoelen in deze bossen, niet bijzonder gunstig: langdurige droogte in het voorjaar en het begin van de zomer na een winter met zeer weinig neerslag, daarna wel regen maar lage zomertemperaturen. De beste tijd voor deze bossen is tussen half juli